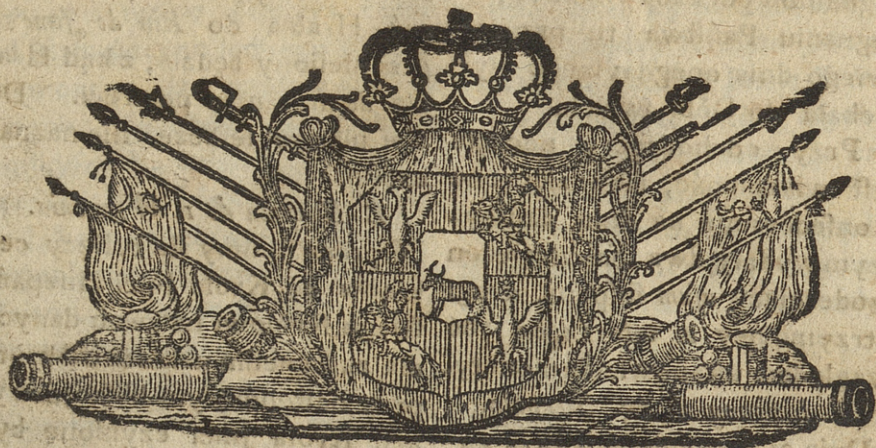

W I A D O M O S C I W A R S Z A W S K I E

W SOBOTĘ DNIA 24 PAZDZIERNIKA ROKU 1767.

Z Warszawy d. 24. Października.

Po zalimitowanym Seymie
Jehmć Senatorowie i Posłowie
choyga Narodów oddalaia się
z tą do własności swoich.

Xiążę Jmć Repnin Pełnomo-
cny Dworu Rosyjskiego Foseł
cni onegdayszego o godzinie 12
południowej dawał dla Króla
Jmci P. N. M. i innego Państwa

wsp aniaste w Woli śniadanie, po
którego zakończeniu J. K. Mć
P. N. M. wraz z Xiążęciem Jm-

cią Polsem, oraz innym Pań-
stwem udał się w pole, gdzie
zciagnione do kupy Woyfko
Nayiaśnieyszey Jmperatorowy
Jeyini Rosyjskiej kilka tysięcy
Ludzi wynoszące czynilo popis,
który przez kilka godzin przy
nieustannym z armat i ręczney
strzelby ognia wydawaniu kon-
tynuował się.

Jmć Pan Hylzen Woiewoda
Miński w tych dniach przybył
P. N. M. z kąd Jeymć Pani Kossakow-

ka Kasztelanowa Kamieńska po tygodniowym zabawieniu, i pożegnaniu Państwa tu przytomnego dnia onegdajszego wyjechała do Dóbr swoich.

Przy odchodzącej pocztą jest wiadomość, iako złączone Konfederacye na dniu dzisiejszym wydały dwa *Sancita*; jeden moderujący *usum suspens*, drugi utrzymujący *in toto Legem* 1766 względem ustanowienia monety.

Z Lizbony d. 25. Sierpnia.

Dnia 21 tego miesiąca była gala u Dworu z okazji doroczney pamiątki narodzenia Xiążęcia *de Beira*, który rok siódmy wieku swojego zaczął. Ministrowie Cudzoziemcy i przednieyszy Panowie swoje z tey okazji powinszowania Królowi Jmci i całej Królewskiej Familii złożyli. Pan *Hay* Posel nadzwyczajny Króla Jmci Angielskiego na audyencyi mianey pożegnał Króla Jmci, i całą Królewską familią, mając lada dzień do Anglii powrócić na teyże fregacie, na której tu przybył Pan *Littelton* iego następca, który dnia wczorajszego pierwszą u Króla Jmci miał audiencyą. Pomylono się gdy pisało, że rządy w Goa oddane są Margrabi *de Lavradio*, gdyż on do odnogi włoży-

łkich świętych namieysce Hrabia *de Azambuja* udać się ma. Ten zaś Hrabia do *Rio de Janeiro* przeniesiony będzie, z kąd Hrabia *de Acunha* tu powróci. Do Goi nikogo ielzce nie naznaczono.

Z Neapolu d. 1. Września.

Oprócz summy sta tysięcy cekinów od Króla Jmci Hiszpańskiego Królowi naszemu danych dla zastąpienia nakładów, które przy następującym blisku maryażu Króla Jmci czynione być muszą, powiadaia iż wiele drogich kleynotów przyślanych tu będzie, tak dla Królowey Jemci, iako i dla innych osób którym Król Jegomość hojność swoją oświadczyć zechce. Szacuią te kleynoty na million naszey monety.

Z Lukki d. 1. Września.

Głoszą tu iako rzecz niezawodną, iż z Wersalskiego Gabinetu wysłany był Kuryer z listami do Korsyki do Generała *Paoli*. Negocyacye cale osobliwsze tey się wypły tyczące przedsięwzięte być mają.

Z Porto-Ferrajo d. 1. Września.

Statek ieden Francuski z *Tunis* tu przybył i doniósł, iż *Bey* Tunetański znaczną z tamtąd Eskadreg na morze wysłał. Złożona

jest ona z dwóch Galer nowych, z których jedna 25 druga 24 ławy wioslarzów zawiera, i obie od Maltańczyka jednego zblurmanionego są zbudowane, z dwóch Xebeków, 4 Statków mniejszych, sześciu tak pulgalerów jako i Galiotów. Dokładbyta Elkadra żeglować miała, w naszym Tunecie nawet, nie wiadzano. Zda się jednak, iż gdzie wycieczkę na brzeg dla rabunku uczynić zamyslała. Z Florencyi mamy, iż w Pałacu Xiążęcym Pitti nazwanym, dwa przygotowano apartamenta dla Cesarza Jmci i Królowey obeyga Sycylii, a 18 innych dla przedniejszych Pańów, tak przy Cesarzu jako i przy Królowey Jeymci zostających.

Z Genui d. 7. Września.

Dnia 3 tego miesiąca rada mniejsza tutajza wyrok ogłosić kazała mocą którego zezwala na to aby Arcybiskupi i Biskupi w Państwie tutajszym mianowani od Oycy Świętego byli.

Z Turyna d. 9. Września.

Margrabia Doria de Cirie General-Major mianowany od Króla Jmci Sardyńskiego na obięcie posessyi Miasta Novarra i Powiatu do niego należącego, przyjeżdżał tam był z oświadczeniem przez

obywatelów największey radości i uniżoności ku Królowi Jmci. Stało się to mocą zaszley ugody między Królem Jmcią i Biskupem Novarry Jmcią X. *Baldvis de Breton* przez którą uspokojone są kłótnie od dawnego czasu trwające między skarbem Królewskim i Katedrą tamieczną. Biskup ustępuje Królowi naywyższej władzy nad Kraiem małym *S. Jules i Orta* nazwanym, ale zachowuje rozmaite prerogatywy przywiązane do tytułu temu przynależytego Xiążęcia *de Orta* jako to rozsądzanie spraw *Primae, Secundae, i Tertiae instantiae*, uwolnienie od kar założonych tak osobistych jako i pieniężnych darowanie kary mniejszey niż jest skazanie na 10 lat galer, prawo uwolnienia raz na rok od galer wiecznych, mianowania Sędziów, i innych sądowych urzędników, &c. Nad to Król Jmci nadał temu Biskupstwu pensyą roczną 4,000 Liwrów, i do dóbr Biskupich przydał powiat *Vespolate* z tytułem Margrabstwa. Tę ugodę przyłączono do Bully Papieskiey drukowanej tę transakcyą utwierdzającej.

Z Perpignan d. 12. Września.

Z Pamiers Miasta donoszą, iż tam przyrzutna choroba panuje

nych. Choroba ta Petechialna jest gorączką, uważano za tworzenia niektórych trupów, iż się zbiera wiele krwi z śladley w mózgu i w płucach ludzi, która śpiączkę i zawrót głowy sprawia, co naywłaściwszym jest znakiem tey choroby. Urzędnicy mieyscy wezwali lekarza Cudzoziemca zagranicznego, który odwiedziwszy kilku tą chorobą złożonych za rzecz nayprzyzwoitszą ośądził po kilka razy krew puściwszy przytępić do częstych purganów. Ciż sami urzędnicy mieyscy kazali wypędzić z Miasta wszystkich żebraków postronnych, utrzymać ochędóstwo na ulicach karbonę dla ubogich Mieyskich, których wielka jest liczba otworzyć.

Z Paryża d. 25. Września.

Posel Angielski odebrał dzisiejszey nocy iztafette, przez którą (jak powiadała) doniesła mu jest smutna wiadomość o śmierci Xiążęcia Jmci de York Brata Króla Jmci Angielskiego, Xiążę ten umrzeć miał w Monaco na Petocie. Jmiej mu było Edward-August, urodził się był 25 Marca 1733.

DONIESIENIE

Z Warszawy d. 24. Października.

Ponieważ tu za pozwoleniem Zwierzchności jest postanowiony Kantor do przyięcia Losów tak do Lotteryi pod liezbą, iako też i Klasyfowey J. K. Mci Pruskiego. Więc podaje się do wiadomości, że każdy Losy dostanie w Tartowskim Pałacu na długiey Ulicy gdzie one przytymowane i rozdawane bywają; równie iako Planta albo informacya obydwóch Lotteryi tamże darmo się daje. Szestdziesiąte trzecie ciągnięcie onychże będzie w Berlinie 30 gbris. Losy zaś do 27 tego miesiąca rozdawane i przyięte będą.

Znajduie się Karetą na sprzedaż na cztery Osoby, czerwona tryppa obita pakowna i na urząd do podróży robiona, a to za cenę Czerwonych Złotych 75. Ktoby iej nabyć sobie życzył, pytał ma czyli u Pana Jakuba Ligenau Stelmacha na przecieko Cekauzu, w swoim własnym domostwie mieszkającego, czyli w Browarze Pana Jakuba Retticha, za Koszarami Wielopolskiemi ku końcowi Krochmalney ulicy ku Woli wychodząc, gdzie nad wrotami przybita jest kartka z napisem tey prze-
daży.

Num: 85.

S U P L E M E N T

DO WIADOMOSCI WARSZAWSKICH

W SOBOTĘ DNIA 24. PAZDZIERNIKA ROKU 1767.

Z Rzymu d. 1. Września. Głoszą tu za rzecz pewną, iż przyszła Królowa Jeymć oboygą Sycylii, obdarzy nas swoją tu przytomnością i kilka dni zabawi. Król Jmć oboygą Sycylii nie tylko chętnie na to zezwolił, ale też oświadczył się ztym, iż chętnie własnego swojego ukontentowania pochodzącego z prędszego Królowey Jeymci przyszley Małżonki swojej widzenia odstępuje dla własnego Jey samey ukontentowania. Prosił wprawdzie Oyca Świętego Cesarz Jmć aby żadne publiczne honory mu czynione nie były za tego do Rzymu przybyciem, z tym wszystkim rozmaite tu czynią przygotowania do różnego gatunku rozrywek, których że Cesarz Jmć użyć zechce spodziewają się. Ku Adwentowi żadne tu w maskach rozrywki nie będą pozwolone, z tym wszystkim przygotowano już miejsce na Operę, i dla tego sławny Muzykant *Saccini* i śpiewak *Guadagni* tu są zatrzymani, z tych pierwszy do Mediolanu, drugi do Neapolu udać się zamysłał.

Z Wenecyi d. 1. Września. Jest tu odgłos, że Senat przedsięwziawszy roztrząśnienie zachodzących z Algierską Regencyą kłotni, postanowił spokojnie się obchodzić raczey niż wojnę zaczynać, zatym zapłacić ma Dejowi 10,000 Cekinów.

Z Paryża d. 21. Września. Jest tu odgłos, że PP. *Vidal* Ociec i Syn żydzi tu wielce wstawieni do więzienia w trąceni są za to iż się do pisania paszkwilów przeciw pewney osobie pierwszemi w Królestwie ozdobioney godnościami, przyłożyli. Dru-

dzy powiadaia, iż zakupieniem wielkiej kwoty zboża, sprawić w Królestwie drogość chcieli. Jnni zaś mówią, iż zradami rozmaitemi i lichwą kupców wielu do bankretowania przywiedli. Plenipotent Margrabi *de Buffy* okradzły go na 5 lub 6 kroć sto tysięcy Złotych uciekł. Między innemi kradzieży jego skutkami i ten jest że 100 tysięcy Liwrów sobie przywłaszczył, które za dom kupiony od pamienionego Margrabi zapłacić miał, a Margrabię zmyślonym kwitem oszukał. Między ukradzionemi rzeczami wiele jest takich, które do Króla należą.

Z Londynu d. 15. Września. Zdaie się, iż odmiana w Ministrach jest nieuchybna, ale kiedy i iakim ona sposobem nastąpi domyślić się nie możemy. Przednieysy Ministrowie, których rady zasięgają dla zkleienią różniących się stron, przyłożyć się do tego inaczej nie chcą chyba pod tym obowiązkiem aby ich przyjaciele przyzwolicie opatrzeni byli. Jeden z tuteyszych Pisarzów ten ich postępek rozważając z przyciskiem tak ich upomina; „Jzali rozumieją, iż przyjaciele ich od głodu pomrą? „Nie udając się do dawney Historyi, wktórey widzieć możemy „Aristydesa zostawiającego troskliwość o wyżywienie własnych „dzieci swoich oyczyźnie, którey służył, i którą rządził z taką „umysłu wspaniałością, nie udając się mowię do dawnych dzie- „iów, widzimy dziś w Francuzie (Margrabi *de Poyanne* o czym w dawnieyszych Gazetach) „przykład patryotyzmu, wiel- „komyślności, i wyrzeczenia się własnych pożytków, a przy- „kład któryby najsławnieyszego z Rzymian nieszpocił. Wy- „mawia się on od przyjęcia nadgrody podjętych nakładów, od „Króla swego sobie ofiarowaney, i prosi go aby za złe mu nie „miał, iż nic nie przyjmie, ponieważ ma to szczęście, iż bez „uczynienia sobie znacznego uszczerbku, może takowe nadzw- „yczajne podeymować koszty, i za wielkie to sobie poczyta szczę- „ście, iż Panu swemu bez uciążliwości skarbu służyć może. „Wstydźcie się (przydaie obserwator) Wstydźcie się wy fałszy- „wi patriotowie, wy którzy za wielkich siebie ludzi macie, usta- „pcie z oczu, i prześtańcie płonniemi waszemi pretensjami ludzi „mamić. W niewolniczym Kraiu iak go tu nazywamy, taki

„się widzieć dale przykład miłości dobra publicznego i prawdzi-
„wego patriotyzmu, a przykład od dawnego czasu nie widzia-
„ny w naszym Kraju, tak się z wolności chlubiącym. Póki usłu-
„gi wasze oyczyźnie przedayne będą, pody ani ferca, ani spo-
„sobności do skutecznego powinności waszey pełnienia nie bę-
„dziecie mieli. Ludzie iakkolwiek do wierzenia poryweży i
„nigdy temu nie uwierzą, iż człowiek 10 tysięcy F. S. dochodu
„mający, iedynie dla pożytku Kraju swojego aby nie wiele albo
„nie prawie nie czynił, przyimie 5,000 F. S. pensyi, a to w
„Kraju wycieczonym, i do ostatniej nędzy przywiedzionym.
„Oczy pospółstwa otworzone są teraz nawet względem tego,
„którego ślepą kochał miłością. Nie łatwo da się ująć temu,
„który podobnemi zechce go pozyskać sposobami. Pieścideł-
„ko ludu za upłynieniem niniejszego czasu zniknęło. Wszy-
„scy teraz na sprawy patrzą a na słowa przedstawiać nie chcą.
„Zatrwożeni własnym niebeśpieczeństwem pragną aby zupełna
„naślata poprawa tego co z klubu wypadło, i krzywd poweto-
„wanie. Szumnobrzmiące i zagmatwane mowy nikomu się nie
„podobają, czaczkami lud bawić i z niego żartować już nie pō-
„ra. Rzeczywiste są tego niebeśpieczeństwa, prędkiego im za-
„bieżenia potrzeba, czasu w tych okolicznościach utrata nowym
„jest ukrzywdzeniem. Kiedy wy między sobą wadzicie się i
„spór wiedziecie, drży lud poglądając na zbliżającą się nie pō-
„wetowaną zgubę swoją i zniszczenie. „

Posel Duński częste ma umowy z Hrabią *de Shelburne* Se-
kretarzem Stanu, względem traktatu, który między Danią i
Anglią ma być zawarty. Cel tego traktatu ten jest, iż Angli-
cy, gdyby się nowa przytrafiła wojna, mieliby prawo z oddale-
niem wszelkich innych narodów opatrzenia się w wszystkie do-
żeglugi i okrętów należące potrzeby w osadach Duńskich w Jn-
dyach zachodnich położonych. Między naszym Dworem i
Dworami Francuskim i Hiszpańskim nowe coraz zachodzą przy-
czyny skarg i narzekania. Francuzi i Hiszpani ściśle postano-
wili żadnego Anglikom z swoimi w Jndyach zachodnich pod-
danemi handlu nie dopuszczać. Dla tego też żaden okręt An-

głębki bliżej ku wyspom *Cuba* i *Martinika* przystąpić nie może, wzytkie albowiem to czyniące okręty zabierane bywają. Inne zaś pomniejszych okręty wojenne od 20 lub 36 armat, przestrzegane ale dawaniem ognia z batteryi bywają aby się w inną stronę udały. Nic nie pomaga, że Szyppowie przyczynę zbliżenia się swojego na wiatry, lub zabłądzenie pod czas ciemney nocy składają. Oskarżają ich o prowadzenie handlu zakazanego, okręty konfiskują, a ludzi do więzienia wtracają. Hiszpani bardzo wiele cieśiów Angielskich w służbie swojej tak w Europie iako i w Ameryce dotąd mieli, ale teraz do tego krefu przewencyi przeciw narodowi naszemu przyszli, iż każdego Anglika za zdraycę mając, od swojej ich służby oddalają. Okopy od Hiszpanów nowo w *Havana* założone, są bez wątpienia nader mocne, ale pewnie sami o ich mocy coś powątpiewają, ponieważ z taką troskliwością, Anglików od nich oddalają. Hiszpańskim też okrętom iak naysurowiey zakazano do portów Angielskich w Indyach Wschodnich udawać się, a to dla zagrozenia wszelkiey sposobności przewadzenia z nimi handlu. Ten zakaz skutek swódy otrzymał. Hiszpańskie Talary nayceluizują część bogactw tamedznych Anglików składały, przeto gdy teraz dostać ich nie mogą, do ubóstwa przyszli, i zaniechać handlu muszą. Król Jmć sławnego Kapitana *Elliot*, który pod czas ostatniey wojny mężnego Eskadry Francuzkiey przełożonego *Thurot* zwyciężył, wyniósł na godność Wice-Admirała Florydy zachodniey. Pośel Rosyjski oddał temi dniami kosztowne nader sobie Królowi Jmci i Królowey Jeymci od Cesarzowey w posarunku przyślane. Dwa tu nowe wynalazki mamy, pierwszy jest machina nieiaka do tego służąca aby przy zupelnym wiatru uciszenia, okręt każdy, by też naywiększy w biegu swoim mógł być utrzymany, wyszły od zwierzchności rozkazy aby ta machina była doświadczona. Drugi od pewnego Officyera morskiego wymyślony na tym się załadza, iż bombę na wzór kuli armatney od 40 funtów sporządził, tak; iż nią bombardować można, doświadczono już tego i wynalazek ten przyzwoitemi obdarzono pochwałami.